

Referat Rådsmøte – onsdag 15. april 2026

Tid: 12.00–15.30

Sted: Helsedirektoratet, Vitaminveien 4, Oslo

Tilstede:

Berit Brørby (leder), Jan Davidsen (Pensjonistforbundet), Stian Slotterøy Johnsen (Frivillighet Norge), Anne Gamme (KS), Aina Strand (HOD), Arne Halås (Pensjonistforbundet), Heidi Gautun (OsloMet), Torbjørn Furulund (NHO Geneo), Stian Lindbøl (DigDir) og Janis Umblis (OsloMet)

Forfall: Jan Hjelle (Husbanken)

Digitalt: Sigbjørn Spurkeland (Husbanken)

Gjester: Erik S. Idsøe (NHO), Bjørn Heine Strand (FHI), Anne Berit Rafoss (Senteret for et aldersvennlig Norge)

Sekretariat: Wenche Halsen og Olav Sæbø (referent)

Godkjenning

Innkalling og sakliste godkjent.

Referat fra 04.02.2026 godkjent (utsendt 09.03.2026).

Sak 7/2026 – Orienteringer

Fra HOD

Tilskuddsordning til frivillig sektor

Det er satt av 70 mill. kroner, hvorav 10 mill. til Pensjonistforbundet. Det er mottatt 475 søknader med samlet søknadsbeløp på 125 mill. kroner. Få føringer har gitt stor tematisk bredde i søknadene. Det arbeides med en overbygning for bedre samordning, blant annet gjennom partnerskapet Eldrekraft, for å legge til rette for mer langsiktig og forpliktende innsats.

Transport er et gjennomgående tema i mange søknader. Området er komplekst, med pågående utvikling av digitale løsninger for bestilling og organisering. Effektiv bruk av eksisterende transportkapasitet på tvers av målgrupper og tidspunkt ble trukket frem. Fylkeskommunens rolle ble særlig påpekt. Transport løftes som viktig også for barn og unges deltakelse. Manglende finansiering til piloter og videreføring ble omtalt som en utfordring.

Rådet besluttet å ta transport som eget tema på et senere møte.

Folkehelsepolitisk råd

Ledes av Dagfinn Høybråten og har tre møter i året. Mulig samarbeid om aldersvennlig samfunn og invitasjon til rådet til junimøtet.

Fra rådsleder

- **Arendalsuka:** Rådet deltar ikke i 2026. Det planlegges i stedet et webinar høsten 2026 med bidrag fra rådets medlemmer.
- **Innovasjons- og samskappingsutvalget.** Utvalget skal lever en NOU i mai. Leder Nils Erik Øye inviteres til junimøtet for å presentere utredning og relevans for aldersvennlig samfunn.

- **Nasjonal konferanse:** Bli ikke arrangert nasjonal konferanse i 2026. Behov for fornyelse og det vurderes nye formater.
- **Referansegruppen for helsereformutvalget:** Det ble orientert om utfordringer knyttet til organiseringen av helse- og omsorgstjenestene, særlig ansvarsforholdet for tjenester mellom primær- og spesialisthelsetjenesten. Det ble pekt på svak samhandling og behov for mer fokus på folkehelse og sterkere forebyggende innsats.

Fra senteret

Prosjekt digital inkludering: Prosjektet omfatter kommunene Fjord, Ulstein, Volda (og eventuelt Ørsta). Tiltakene inkluderer utlånsordninger, opplæring i hjemmet, digitale kafeer og opplæringsmateriell. Lokal markedsføring prioriteres for å sikre deltakelse. Kort presentasjon av rapporten "Sølvdata" – en oppfølging av Eldrerombudets kartlegging av digital ferdighet blant eldre fra 2023. Flere eldre er blitt digitale. Men det er fortsatt barrierer som hindre digital deltakelse. Rapporten med fakta-innhenting ettersendes når "spærrefristen" på bruk av funnene utgår. Senteret har dialog med media om å bruke funnene.

Eldrerådsopplæring: Det planlegges en kampanje i samarbeid med Pensjonistforbundet og andre seniororganisasjoner for å informere, inspirere og rekruttere kandidater til elderråd.

Heistilskudd: Det ble vist til at kostnaden ved installering av heis tilsvare verdien av utsatt institusjonsplass i om lag 1,5 år. Det ble reist spørsmål om dette kan innebære økt økonomisk belastning for kommunene. Det er behov for å gjeninnføre heistilskuddet. Hvordan funnene skal brukes i en eventuell henvendelse til KDD tar opp i neste møte. Rapporten følger vedlagt.

Kommunenettverket for aldersvennlige kommuner

Anne Berit Rafoss orienterte om nettverket, som nå omfatter 264 kommuner. Arbeidet inkluderer rådgivning, inspirasjon og eksempeldeling i form av webinarer, kommunebesøk, workshops, regionale samlinger, integrering av aldersvennlighet i planverk, møteplasser, forskningsarbeid og innbyggerdialog. Det pågår også internasjonalt samarbeid, blant annet i nordisk nettverk og gjennom WHO. Presentasjon vedlagt.

Sak 8/2026 – Helsepolitisk barometer

Wenche Halsen presenterte hovedfunn fra Helsepolitisk barometer 2026. Resultatene viser økt enighet om at den enkelte har ansvar for egen helse, sosialt liv og bosituasjon. Presentasjonen vedlagt.

Sak 9/2026 – Delutredning fra Kommunekommisjonen

Anne Gamme orienterte om NOU 2026:1 *En bærekraftig kommunesektor* og KS sitt pågående arbeid. Ingen kommuner oppfyller alle statlige krav i dag, og kommisjonen foreslår endringer i statlig styring, færre øremerkede tilskudd og mindre rapportering. Det ble trukket frem behov for bedre samordning, tydeligere rammeverk, faglig veiledning og at ressurser må følge nye oppgaver. KS innspill ligger tilgjengelig under høringer hos KDD. Presentasjon følger vedlagt.

Sak 10/2026 – Sikkerhet og bedredskap

Erik S. Idsøe (NHO) orienterte som oppfølging av sak 24/2025. Privat sektor ble fremhevet som en sentral aktør i totalberedskapen. Det ble diskutert konsekvenser av parallelle kriser, utenlandsk

eierskap, bemanning og behovet for å involvere næringslivet i beredskapsplanlegging. Det kan være behov for å sende en "bekymringsmelding" til KDD om situasjonen som en oppfølging av forrige brev som ble sendt dem etter KS sin presentasjon av samme tema ti et tidligere rådsmøte. Presentasjon fra NHO følger vedlagt.

Sak 11/2026 – Levealderutvikling i Norge

Bjørn Heine Strand (FHI) orienterte om prosjektet «Friske leveår». Funn fra nordiske studier viser økning i antall friske leveår, selv om forventet levealder har stagnert etter 2020. Målet er flere leveår med god funksjon, autonomi og livskvalitet. Norge ligger på 14. plass internasjonalt når det gjelder friske leveår. Presentasjon vedlagt.

Sak 12/2026 – Eventuelt

Stian Lindbøl (DigDir) gir orientering om DigDirs kartlegging av digitale eldre på neste møte.

Neste møte: 10. juni 2026

Fra

Berit Brørby
Leder, Rådet for et aldersvennlig Norge